

v § 50a, odst. 5., č. 3. Oba případy stíženy jsou trestní sankcí podle § 30, č. 3, jakož i civilní sankcí neúčinnosti podle § 17b, odst. 8.

Dalším zvláštním případem služební povinnosti je zákaz volitelnosti vedoucího úředníka (podobně jako kteréhokoli jiného úředníka), jakož i příbuzného vedoucího úředníka do dozorčí rady podle § 11, odst. 2., lit. b), a odst. 3. Posléze nutno zaznamenat i zákaz zprostředkování neb sjeďnávání obchodů nebo převodů nemovitostí s vedoucími úředníky a příslušníky jich rodin (čl. XXXIV., odst. 4.) ve smyslu § 7, lit. b), stížený rovněž trestní sankcí podle § 30a, odst. 1 a § 35a, dopadající stejně i na ostatní zaměstnance banky, tedy nejen na vedoucí úředníky.

Řadou zvláštních povinností služebních vedoucího úředníka jsou — abychom tak řekli — reflexy trestních ustanovení bank. zákona, neboť každá sankce trestní předpokládá samozřejmě určitou povinnost, jejíž neplnění stíhá. Tak § 30a obsahuje v odst. 1. příkaz k plnění povinností vedoucího úředníka:

podle § 1, odst. 5. a 6., § 4, odst. 1. posl. věty, § 5, odst. 2, § 6, odst. 5, § 7, § 8, § 9, odst. 3—5, § 11, odst. 1. a 7., § 12, odst. 2. a 3., § 13, odst. 1. věta I. a II., § 15, § 16, § 17b, odst. 12, § 22, odst. 1., § 28, odst. 2. a 3., § 35d, odst. 4.

Podobně v témže § 30a v odstavci 2., č. 3, uložena jest vedoucímu úředníku oznamovací povinnost ohledně osob nezpůsobilých k úřadu podle § 8a nebo vyloučených podle § 11 nebo 13.

V § 30b uložena je vedoucímu úředníku peněžního ústavu nebo peněžního podniku vůbec, anebo podniku, který na peněžním podniku závisí, povinnost nepřipustit účastenství (ať v poměru společenském či služebním) bývalého zaměstnance revisního oddělení revisního a důvěrnického společenstva před uplynutím

5 let od skončení služeb. poměru tohoto zaměstnance ve zmíněném společenství. Velmi rozsáhlou povinností normuje čl. LII., stíhající trestní sankcí vedoucího úředníka, který porušil ustanovení vládního nařízení o provozování bankovních a peněžních obchodů jednotlivců, veřejných obchodních společností a společností komanditních.

Zvláštními kategoriemi vedoucích úředníků jsou předně vedoucí úředníci kontrolního oddělení akciové banky podle § 13, kteří vedle zvláštních povinností mají i — výjimkou v bankovním zákoně — zvláštní práva (relativní nevypověditelnosti a nezrušitelnosti smlouvy služební), a dále vedoucí ředitelé společností přijímajících vklady na vkladní knížky podle § 3, odst. 4. a 5., a § 4, odst. 2. a 4. (zvýšené ručení za vklady).

V. Mzdy vedoucích úředníků a její úpravy hluboce se dotýkají ustanovení § 17 a), odst. 7. a 8. (odměna za výkon vedlejších úřadů), jakož i § 17 b) (právo jednostranného snížení platu).

Ještě hlouběji do mzdových poměrů zasahuje u vedoucích úředníků stanovovaných bank články XXXVI., stanovící rozsáhlou povinností k vrácení přijatých platů a odměn služebních.

VI. Pokud jde o skončení služeb. poměru, má důležitá ustanovení jednak § 17 (zákaz výpovědní lhůty delší než 6 měsíců), u bank stanovovaných pak čl. XXXV., obsahující ustanovení o možnosti zrušení jakékoliv smlouvy po kvartální výpovědi šestinedělní.

Zvláštním důvodem k okamžitému zrušení smlouvy bez výpovědi je přestoupení zákazu kumulace a konkurence podle § 17 a), odst. 6.

VII. Zvláštní ustanovení procesní obsahují § 17 b) (rozhodčí soud pro určitý druh sporů mzdových) a čl. XXVI. (ohledně bank stanovovaných).

Dr. FRANT. HORÁČEK:

Počátky pracovních soudů.

Zákon o pracovních soudech, který nabyt účinností 1. ledna 1932, uvedl v činnost tímto dnem 11 pracovních soudů, vyhláška ministra spravedlnosti č. 44/1932 ke dni 1. září 1932 dalších 17 pracovních soudů a 55 oddělení okresních soudů pro pracovní spory. Celkem je tedy od 1. září 1932 v činnosti 83 pracovních soudů (oddělení okres. soudů pro pracovní spory). Odvolacích soudů ve

věcech pracovních jest od 1. IX. 1932 v činnosti 30.

V činnost uvedené pracovní soudy, uvádějící ve skutek předpisy zákona o pracovních soudech, tvoří začátky praxe pracovního soudnictví a jest proto třeba již od počátku jejich činnosti bedlivě sledovati.

Je toho tím více třeba, uvážíme-li, že mnohé z nich jsou zatíženy vžitou praxí soudů

živnostenských. A jakkoli zákon č. 151/31 vybavil novou organizaci těchto soudů a novou úpravu řízení dostatečnými kautelami, nelze pouštět se zřetele možnost setrvati na praxi vytvořené dlouholetou činností živnostenských soudů.

Chceme upozorniti na některé důležité otázky, týkající se činnosti pracovních soudů, abychom pomohli urychlit skutečně vybudování pracovního soudnictví. Týkají se jednak organizace soudní (zvláštní oddělení podle § 17 zák. č. 151/31, výbory podle § 40 cit. zák., rozsah práce), jednak řízení (povolávání přísedících k jednotlivým zasedáním), jednak příslušnosti v pracovních sporech.

I. Zřízení zvláštních oddělení pracovních soudů podle § 17 zákona, č. 151/31.

Většina pracovních soudů, které podle § 45, odst. 2. zákona ze dne 4. července 1931, č. 151 Sb. z. a n., o pracovních soudech byly zřízeny přeměnou živnostenských soudů, ač jsou v činnosti již od 1. ledna 1932, a přes to, že jmenování přísedících pro tyto soudy bylo celkem již provedeno, nebyly dosud rozděleny na stálá odborná oddělení podle § 17 cit. zák.

Totéž platí z velké části i pro pracovní soudy (oddělení okres. soudů pro spory pracovní), které byly uvedeny v činnost dnem 1. září 1932.

Podle tohoto rozdělení bylo provedeno příslušnými vrchními soudy také jmenování přísedících. Není proto překážky, pro kterou by rozdělení pracovních soudů na stálá oddělení podle § 17 musilo býti odkládáno.

Naproti tomu máme za to, že zmíněná oddělení jest zřídit co nejdříve, ježto odklady v této věci působí značné škody ve výkonu soudnictví v pracovních sporech.

Pracovní soudy jednají a rozhodují v senátech, jichž složení zdaleka neodpovídá zásadám a příkazům § 16, odst. 2. zákona, čís. 151/31, a §§ 14—18 nař., č. 216/31 Sb. z. a n.

Tato okolnost působí neblahým způsobem, ježto právem se očekává, že senáty byly obyčejně složeny bez ohledu na to, jakého zaměstnání jsou sporné strany, bude zákonem o pracovních soudech odstraněn.

K tomu ovšem přistupují všechny vážné důvody, které vedly zákonodárce k tomu, aby zvláště výslovným předpisem pamatoval na to, aby za přísedící byli povolávání přísedící náležející těmž povolání, nebo, když by takových nebylo, aspoň podobnému povolání jako jsou strany.

Zřízení zvláštních oddělení podstatně usnadní realizaci této zásady s ohledem na předpis § 16 jednacího řádu pro soudy pracovní.

II. Ustavení výborů pracovních soudů podle § 40 zák., čís. 151/31.

Pracovní soudy mají svoji činnost podle § 17, odst. 2. zákona ze dne 4. července 1931, č. 151 Sb. z. a n., o pracovních soudech, vykonávati svými výbory podle § 40 tohoto zákona.

Pracovní soudy, vzniklé přeměnou živnostenských soudů, většinou však dosud, ač jsou v činnosti již od 1. ledna 1932, a přes to, že jmenování přísedících pro tyto soudy bylo již celkem provedeno, výbory podle cit. § 40 neustavily. Totéž platí z velké části pro pracovní soudy (oddělení okres. soudů pro spory pracovní), které byly uvedeny v činnost dnem 1. září 1932.

Tento postup však působí podstatné závady v činnosti pracovních soudů a vykonává neblahý vliv na jejich působnost.

Výbory pracovních soudů mají zejména: býti slyšeny před rozhodnutím o utvoření zvláštních oddělení podle § 17, odst. 1. cit. zákona;

býti slyšeny o ročním rozvrhu práce a účastniti se v senátech podle § 40, odst. 3. cit. zákona.

Pro začátek činnosti pracovních soudů je zvláště významnou činností při rozdělení pracovních soudů na zvláštní oddělení podle cit. § 17 a součinnost na stanovení ročního rozvrhu práce.

U všech shora zmíněných pracovních soudů nebyla dosud zřízena zvláštní oddělení a roční rozvrh práce — pokud vůbec byl stanoven — neodpovídá předpisům zákona o pracovních soudech ani jednacímu řádu.

Vzhledem k těmto skutečnostem jeví se býti urychlené ustavení výborů u pracovních soudů zvláště důležitým.

III. Rozvrh práce pracovních soudů.

Úřední práce pracovních soudů rozvrhuje (§ 10 zák. č. 151/31) předseda pracovního soudu podle předpisů, platných pro řádné soudy. O tomto rozvrhu platí §§ 17, 18, 19, odst. 2., čís. 1 a 9, a § 20 jednacího řádu řádných soudů s tou změnou, že agendu jest rozdělit mezi několik oddělení podle příbuzných odvětví výrobních (živnostenských neb služebních) — § 4 nař., č. 216/31.

U pracovních soudů, které byly až dosud uvedeny v činnost však většinou takového rozvrhu práce doposud není. Zejména není agenda rozdělena mezi několik oddělení podle příbuzných odvětví výrobních (§ 17 zák., č. 151/31). V tomto směru jest znovu poukázati na to, že oddělení podle cit. § 17 nebyla dosud zřízena. Také přísedící nebyli dosud do jednotlivých těchto oddělení rozvrženi, ač § 16 nař., č. 216/31, to výslovně předpokládá.

Za tohoto stavu věci ovšem nelze dosáhnouti výsledků zákonodárcem předpokládaných, t. j. ani specialisace jednotlivých oddělení, ani využití laického živlu v oborech, ve kterých se přisedící podnikáním nebo prací zúčastní. Tím jsou zkracovány rovněž strany, kterým se nedostává soudců zákonem k rozhodnutí jejich rozepře povolaných. Že nemůže pak býti splněn také příkaz § 18, odst. 2. a 3. jednacího řádu řádných soudů, vyplývá z povahy věci.

Zvláště však s důrazem připomínáme důsledky, které tento stav způsobuje co do povolávání přisedících s ohledem na předpis § 16 nař., č. 216/31.

Domníváme se právem, že doba, po kterou jsou pracovní soudy v činnosti, jest dostatečnou, aby rozvrh práce mohl býti upraven způsobem, odpovídajícím právě cit. předpisům. Poněvadž však přes to doposud nebylo vyhověno jednotlivými pracovními soudy těmto příkazům, jest třeba zařídití vše, aby co nejdříve byl v všech pracovních soudů zjednan stav, odpovídající cit. již předpisům o rozvrhu práce.

IV. Povolávání přisedících pracovních soudů k jednotlivým zasedáním.

Způsob, jakým byli povolávání přisedící živnostenských soudů k jednotlivým zasedáním, byl před vydáním zákona o pracovních soudech předmětem oprávněné kritiky. Nebylo dbáno toho, zda povolání přisedící jsou téhož zaměstnání jako sporné strany, během sporu docházelo pravidelně ke změnám ve složení senátu — aniž toho bylo dbáno — i pořadí přisedících nebylo sestavováno podle oborů a nebylo ho také při povolávání přisedících dbáno, bylo-li již vůbec sestavováno.

Proto jedním z důležitých požadavků, které při projednávání osnovy zákona o pracovních soudech byly uplatňovány, bylo, aby tento nešvar byl radikálně odstraněn a aby přisedící byli povolávání podle předem stanoveného pořadí,

aby toto pořadí bylo sestavováno podle oborů zaměstnání,

aby na sestavování pořadí byl zajištěn přisedícím samým dostatečný vliv,

aby k jednotlivým zasedáním byli přisedící povolávání, kdož náležejí těmž povolání, anebo, když by takových nebylo, aspoň podobnému povolání jako jsou strany,

aby, bylo-li přelíčení odročeno, bylo dbáno toho, aby se nové jednání konalo za účasti těchž přisedících jako přelíčení minulé.

Nové procesní normy vyhověly těmto požadavkům ustanoveními §§ 16 a 17 zák., č. 131/31, a §§ 14—18 nař., č. 216/31.

Avšak přes to přese vše dosavadní praxe

pracovních soudů se těmto novým ustanovením právního řádu nepřizpůsobila. Naopak nadále mnohé pracovní soudy přidržují se staré praxe soudů živnostenských.

U většiny pracovních soudů není vlastně žádného pořadí přisedících. U některých byl stanoven jakýsi »turnus«, kterým byli zařazeni přisedící za sebou podle dnů jednacích bez ohledu na předměty ústních jednání. Avšak i v těchto případech není takový seznam určen déle, než na dobu jednoho nebo dvou týdnů. Takto sestavené seznamy ovšem nemohou nahrazovati pořadí § 16 zák. o pracovních soudech a §§ 14—18 jedn. řádu.

Seznamy tyto nevyhovují rovněž dalším příkazům § 16, aby sdělány byly pro jednotlivé odbory (arg. »... podle pořadí pro jednotlivé odbory předem ustanoveného...«).

V těchto seznamech není stanoveno, ve které dny v týdnu jednotliví přisedící budou zpravidla zasedati, ani není s dostatek při stanovení pořadí přihlíženo k odůvodněným přáním přisedících.

Tento stav jest zčásti zaviněn rovněž tím, že u pracovních soudů nejsou většinou dosud zřízena zvláštní oddělení podle § 17 cit. zákona a v důsledku toho není dosud rozvrh přisedících na jednotlivá soudní oddělení proveden způsobem, odpovídajícím § 16 jednacího řádu.

Avšak přes to není dbáno ani § 17 cit. jednacího řádu.

Za těchto okolností ovšem rozvrh přisedících pracovního soudu nemůže býti vyvěšen na soudní desce (§ 18 jedn. řádu). Tím však procesní postavení stran se podstatně zhoršuje.

Přisedícím samým nebyla dosud vůbec poskytnuta příležitost, aby se mohli zúčastnit na stanovení pořadí, byť i jen svým poradním hlasem nebo sdělením svých odůvodněných přání. Nedostatky, které vyplývají z toho, že nebyly dosud ustaveny výbory přisedících podle § 40, odst. 3., zák. č. 131/31, vykonává také na tomto místě svůj neblahý vliv.

V uvážení těchto všech nedostatků ovšem nelze očekávati, že by k jednotlivým zasedáním byli povolávání přisedící, kteří náležejí těmž povolání jako strany (§ 16 zák. č. 131/31). Tato okolnost ovšem jest nelibě nesena stranami, které přicházejí do styku s pracovními soudy, zejména proto, ježto bylo důvodně očekáváno, že tato vada řízení u živnostenských soudů byla definitivně odstraněna.

Respektování této zásady není příkazem pouhé opportunity, nýbrž má vážné důvody procesní. Jestliže pracovní soudy byly vybudovány jako soudy laické, pak význam

účasti občanských soudců může se plně prověsti jediné tehdy, bude-li vždy a za všech okolností této zásady dbáno. Pracovní soudy však tak, jak svoji činnost zahájily, nedávají dosud v tomto směru dobrou naději do budoucna.

Jsme si vědomi toho, že důležitou úlohu tu hraje také okolnost, že u pracovních soudů není dosud stanoven vyhovujícím způsobem rozvrh práce. Než, tato okolnost nemůže být omluvou, nýbrž příkazem k rychlému odstranění této překážky.

Konečně jest rovněž vytknouti, že při odročení přelíčení koná se nové jedmání zpravidla za účasti jiných přísedících jako přelíčení minulé. Nehledíc k tomu, že tento postup odporuje příkazu § 15, odst. 2., věta druhá jednacního řádu, jedná se o podstatné porušení zásady přímosti civilního procesu soudního. Jestliže pak tento zjev se vyskytuje téměř pravidlem, pak vyžaduje urychleného zákroku, aby pracovní soudnictví neustrnulo na praxi živnostenských soudů.

Posledním z nedostatků zabýval se krajský soud v Praze jako odvolací soud ve věcech pracovních a vyslovil právní větu, podle které, nebyl-li po změně v obsazení senátu pracovního soudu opakován výslech svědků a pracovní soud spokojil se s přečtením protokolů, jde o vadu, jež nebyla zhojena opominutím výtky v rozsudku ze dne 5. X. 1932, čj. Opr. 131/32 (otištěném na str. 154 t. l.)*

Příčiny těchto vážných nedostatků shledáváme v tom, že:

1. Pracovní soudy nebyly dosud rozděleny na zvláštní oddělení podle § 17, zákona čís. 131/31;

2. nebyly dosud ustaveny výbory přísedících podle § 40, odst. 3. tohoto zákona;

3. nebyl u jednotlivých pracovních soudů stanoven dosud vyhovujícím způsobem rozvrh práce;

4. není dosud určováno pořadí přísedících pro jednotlivé odbory;

*) Názor tento je kryt také judikaturou n. s.: Rozh. z 22. X. 1907, č. 13.241, Nowak 1121: Odporuje zásadě přímosti, když při novém jednání před změněným senátem se jen přečtou výpovědi svědků, dřívějším senátem slyšených, obzvláště když si v podstatných kusech odporují. Váž. ob. č. 11.105 (rozh. z 19. X. 1931, Rv I 2195/30), výslovně pak uvádí: »Nebyl-li po změně v obsazení soudu (§ 412 čřs) opakován výslech svědků, nýbrž soud se spokojil s přečtením protokolů o jich výpovědech, jde o vadu, jež nebyla zhojena opominutím výtky podle § 196 čřs.« K tomu se pak v důvodech uvádí: Jde tu zřejmě o porušení zásady přímosti, vyslovené v § 412 čřs. a vada tato nemohla být zaházena ani opominutím výtky podle § 196 čřs., neboť jde o předpis daný z důvodu veřejnoprávního, jehož se strana nemůže písně vzdátí.

5. přísedící jsou povolávání podle seznamu bez ohledu, k jakému povolání náležejí a bez ohledu na to, za účasti kterých přísedících se konalo jednání předchozí.

Za tohoto stavu věcí ovšem nelze dále odkládati striktní provedení právě zmíněných podmínek a nelze nadále pokračovati ve vadné praxi pracovních soudů při povolávání přísedících k jednotlivým zasedáním. Proto jest třeba urychleného zákroku, aby tyto vážné nedostatky v činnosti pracovních soudů byly odstraněny.

Velká úloha ovšem připadá jak sporným stranám, tak přísedícím. Jest také na nich, aby dbali toho, aby příkazů o povolávání přísedících bylo skutečně dbáno. Nepříznivý stav soudnictví sice jejich snahu nepodpoří, než přes to nelze, než uplatňovati právními prostředky pořádek vobšazování soudů.

Změnu v obsazení senátu mohou strany uplatňovati jak výtka, tak odvoláním, i když vada ta vytkána nebyla. Není-li senát obsazen podle § 16 zák. č. 131/31, t. j. jsou-li členem senátu přísedící jiného povolání než sporné strany, má strana po ruce výtka, kterou tuto vadu uplatní.

V. Příslušnost okresních soudů v pracovních sporech v okresech, pro které byly zřízeny pracovní soudy, dosud však nikoli v činnost uvedené.

VI. nař. č. 180/31 byly zřízeny pracovní soudy v místech v tomto nařízení uvedených. Dne 1. ledna 1932 byly uvedeny v činnost pracovní soudy vzniklé přeměnou soudů živnostenských. Dne 1. září 1932 byly uvedeny v činnost pracovní soudy uvedené ve vyhlášce ministra spravedlnosti, čís. 44/32 Sb. z. a n.

Skutečnost, že některé pracovní soudy byly zřízeny dříve, než byly uvedeny v činnost, zavádá podnět k pochybám o příslušnosti v pracovních sporech v době, než tyto soudy již dříve zřízené budou v činnost uvedeny. Tyto pochybnosti byly vyvolány stanoviskem podnikatelského orgánu (»Mitteilungen des Deutschen Hauptverbandes der Industrie«, roč. XIII., čís. 12, str. 143) a usnesením některých okresních soudů, kterým se dostalo také vyjádření v článku »Pracovní soudy«, uveřejněném v časopise »Soudcovské listy«, roč. XIII., čís. 7, str. 132.

Podle právě citovaných úvah v tisku uveřejněných, některé okresní soudy odmítají jednati o sporech podle § 1, zák. čís. 131/31, a to v okresech, kde pracovní soudy sice byly zřízeny (nař. č. 180/31), avšak dosud nikoli v činnost uvedeny. Tento postup je odůvodňován tím, že ustanovení § 42 cit. zákona o pracovních soudech, vztahuje se pouze na

ony okresní soudy, u kterých nebyly zřízeny pracovní soudy a pro něž toto ustanovení je novou kompetenční normou. S nabytím účinnosti zákona § 42 nemá co činiti. Podle této úvahy prý okresní soudy, pro jejichž obvod byly zřízeny pracovní soudy, nejsou prý od 1. ledna 1952 příslušny k rozhodování pracovních sporů.

V důsledku toho vyvolán byl v některých soudních okresech stav, za kterého není žádného orgánu, který by o sporech z pracovního poměru rozhodoval. Dosavadní kompetenční normy byly zrušeny a okresní soud svoji příslušnost popíral.

Toto popření příslušnosti okresních soudů ve shora uvedených okresech je po našem názoru po právní stránce nesprávné.

Podle § 42 cit. zákona o pracovních soudech je dána příslušnost okresních soudů. Toto ustanovení nabylo účinnosti dne 1. ledna 1952. Účinnosti nabylo, aniž by účinnost

byla vázána podmínkou zřízení nebo uvedení v činnost pracovního soudu. To znamená, že veškeré spory v § 1 cit. zákona uvedené patří k okresnímu soudu, pokud není pro místně příslušný soudní okres zřízen pracovní soud. Jestliže § 42 užívá výrazu »...zřízen...«, pak je tomu rozumět tak, že v tom kterém soudním okrese není pracovní soud v činnosti. Jediné tento výklad také odpovídá podobným případům minulým, příkladně při zřízení krajského soudu v Klatovech nebo při zřízení okresního soudu ve Zlíně.

Právě uvedeným postupem některých okr. soudů ovšem vznikaly značné škody žalujícím zaměstnancům. Zvláště jest poukázati na lhůty § 1162d obč. zák., § 54 zákona, čís. 20/10 ž. ř., a p., jichž běh není zajisté právě uvedenými okolnostmi staven.

Spor byl vyřízen praxí teprve rozhodnutím nejv. soudu z 6. VI. 1952, RI 423/52, uveřejněném ve sb. t. l. č. 400.

Z rozhodnutí ve věcech pracovních.

383.

Rozdíl mezi skončením pracovního poměru, prepustením a výpovědí. Rozh. nejv. soudu z 6. II. 1951, Rv III 667/50. Právny obzor 383.

Určitě a nepochybně zjištění, zda žalobce byl z práce propuštěn bez výpovědi, či dostal výpověď s ostatním dělnictvem, je nevyhnutelným základem pro rozhodnutí sporu, protože v každém z obou případů končí pracovní poměr v jiný čas a také nároky dělníka v obou případech jsou jiné, jak nařizují zákonná ustanovení, zejm. § 21 zák. 244/22 a § 123 zák. živn. Stačí tu jen upozorniti na to, že předčasným propuštěním dělníka bez zákonné (důležité) příčiny neskončí se pracovní poměr, spadající pod zákon č. 244/22, ihned, nýbrž že toto propuštění platí za výpověď a služební (pracovní) poměr trvá do uplynutí zákonné nebo smluvené výpovědní lhůty a končí teprve až projitím této, a teprve jeho skončením přestávají veškeré závazky zaměstnavatelovy z něho a ovšem i nároky zaměstnancovy na mzdu bez práce (§ 21 zák. 244/22).

Totéž platí i pro propuštění pomocníka v živnostenském podniku, ovšem s rozdílem, že tu neplatí obmezení mzdy podle § 21 zák. 244/22 (§ 123 živn. zák.).

Byla-li však dělníku dána výpověď, která se přiči platnému právu (smlouvě), nemá tato žádných právních účinků, tak jako by vůbec nebyla dána.

384.

Nároky podle §§ 1162 a) a 1162 b) obč. zák. jest uplatniti ať žalobou o plnění, nebo, pokud nejsou splatné, žalobou o určení do šesti měsíců od zrušení služebního poměru (§ 1162 d) obč. zák.), jinak uhasnou. Rozh. nejv. soudu z 8. III. 1952, Rv I 1834/51, Váž. obč. 11.467.

Žalobou, zadanou na soudě dne 2. srpna 1929, domáhala se žalobkyně na žalovaném zaplacení mzdy od 22. prosince 1928 do 31. srpna 1929,

tvrdíc, že ji žalovaný dne 22. prosince 1929 bezdůvodně propustil, ač bylo ujednáno, že ji bude míti ve službě až do smrti. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto důvodů:

Odvolací soud, zamítnuv nárok na zaplacení mzdy od 22. prosince 1928 do 31. srpna 1929, nepochybil (§ 505, čís. 4 c. ř. s.). Podle ustanovení § 1162 d) obč. zák. musí nároky z předčasného zrušení služebního poměru, uvedené v §§ 1162 a) a 1162 b) obč. zák., býti vzneseny na soud do šesti měsíců ode dne, kdy je bylo lze uplatňovati, jinak zaniknou. Podle tohoto ustanovení není pochybnosti, že zanikl nárok žalobkyně na mzdu od 22. prosince 1928 do 22. března 1929, neboť na tuto mzdu, pokud se týče na její zaplacení, měla žalobkyně podle § 1162 b) obč. zák., předpokládajíc správnost jejího údaje, že byla proti ujednání bezdůvodně propuštěna, nárok ihned po svém propuštění, žalobkyně však podala žalobu teprve po šesti měsících až dne 2. srpna 1929. Otázkou jest, zda žalobkyně je prekludována i s ostatní požadovanou mzdou, to jest za dobu od 22. března do 31. srpna 1929, od jejíž splatnosti do podání žaloby ještě šest měsíců neuplynulo. Doslov zákona (§ 1162 d) obč. zák.), shora uvedený, mohl by vzbuzovati pochybnost, zda i žaloba, co se týče mzdy za dobu od 22. března 1929, je promeškána, kdyžtž od její splatnosti do podání žaloby šest měsíců neuplynulo. Leč hledíc ke smyslu a k účelu uvedeného místa zákona, jest pochybnost tu vyloučiti. Účelem ustanovení § 1162 d) obč. zák. jest, aby při předčasném zrušení služebního poměru byla otázka neodůvodněnosti, pokud se týče předčasnosti zrušení námezdního poměru, jakož i otázka nároků a závazků z toho vzešlých, po případě vzházejících byla co nejdříve rozhodnuta. Důvodem k tomu jest jen neshodnost pozdějšího dokazování o předčasnosti, pokud se týče bezdůvodnosti propuštění, ale zejména mnohdy velmi naléhavý zájem stran, by mezi nimi bylo brzy zjednáno jasně. S tím by ovšem nebylo lze srovnati, kdyby po při-